

A decorative graphic consisting of several overlapping, wavy lines in shades of teal, yellow, and light grey, flowing across the middle of the page.

Talentmonitor

Verhalen op de Noordelijke arbeidsmarkt

www.talentinderegio.com/talentmonitor

Wie zijn wij

Sierdjan Koster

Hoogleraar Economische Geografie en
Arbeidsmarktdynamiek

Rijksuniversiteit Groningen

Femke Cossen

Post-doctoraal onderzoeker
Talentmonitor

Rijksuniversiteit Groningen

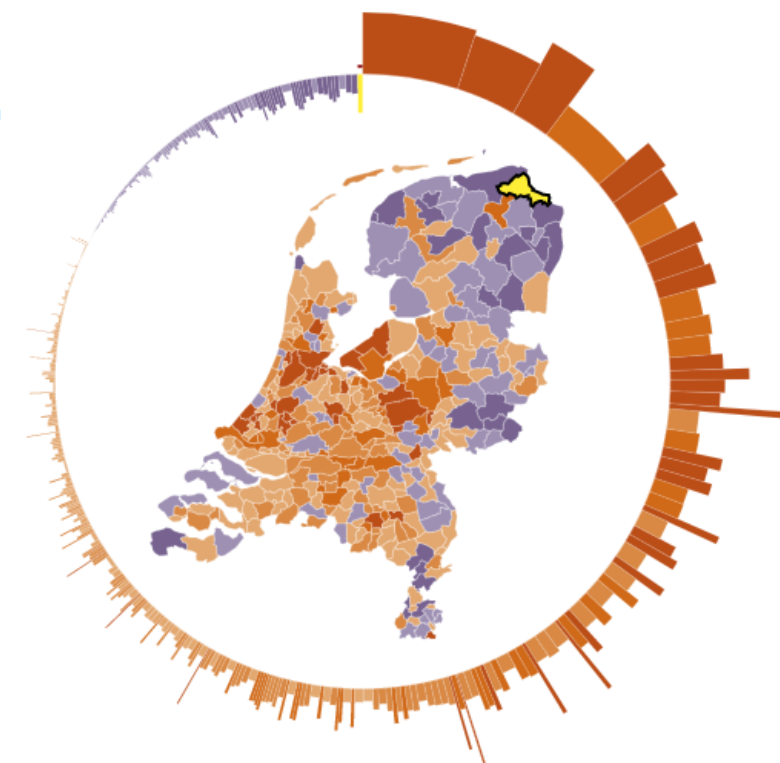
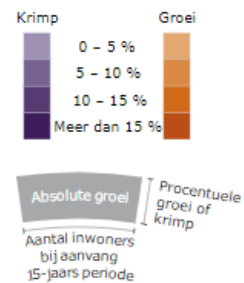

Groei en krimp bevolking tot 2050

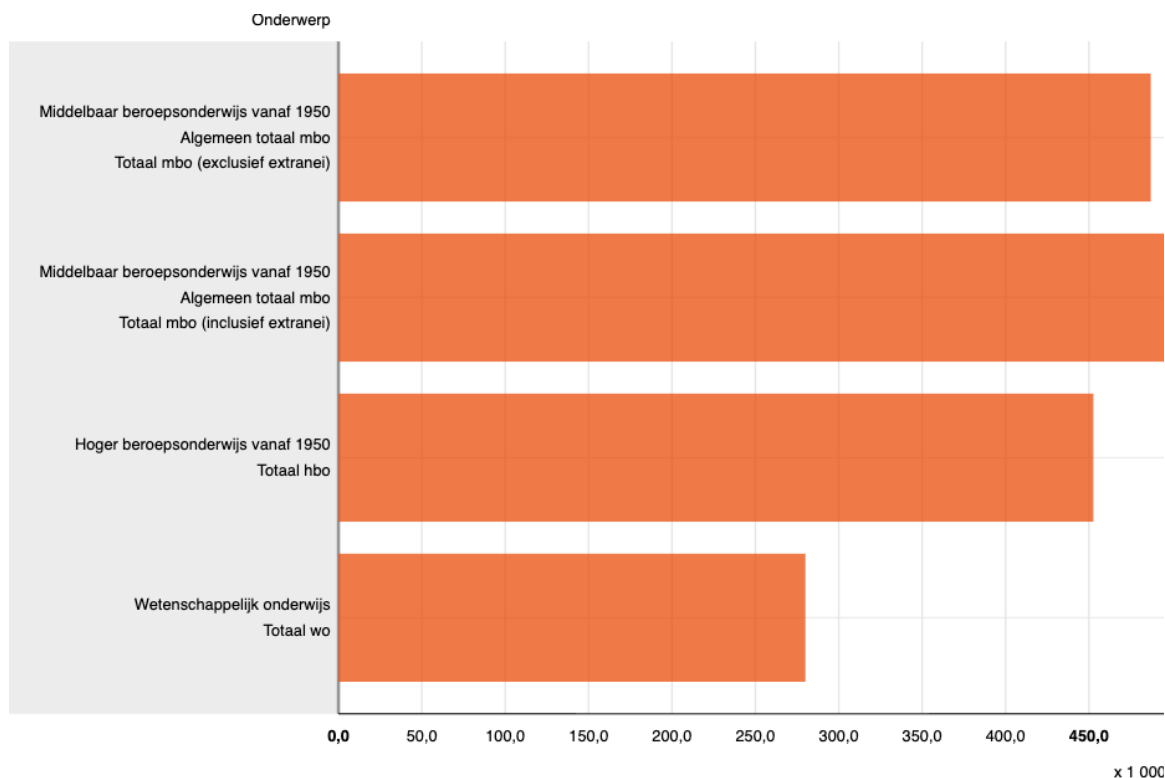
2021 - 2035 2035 - 2050

Eemsdelta

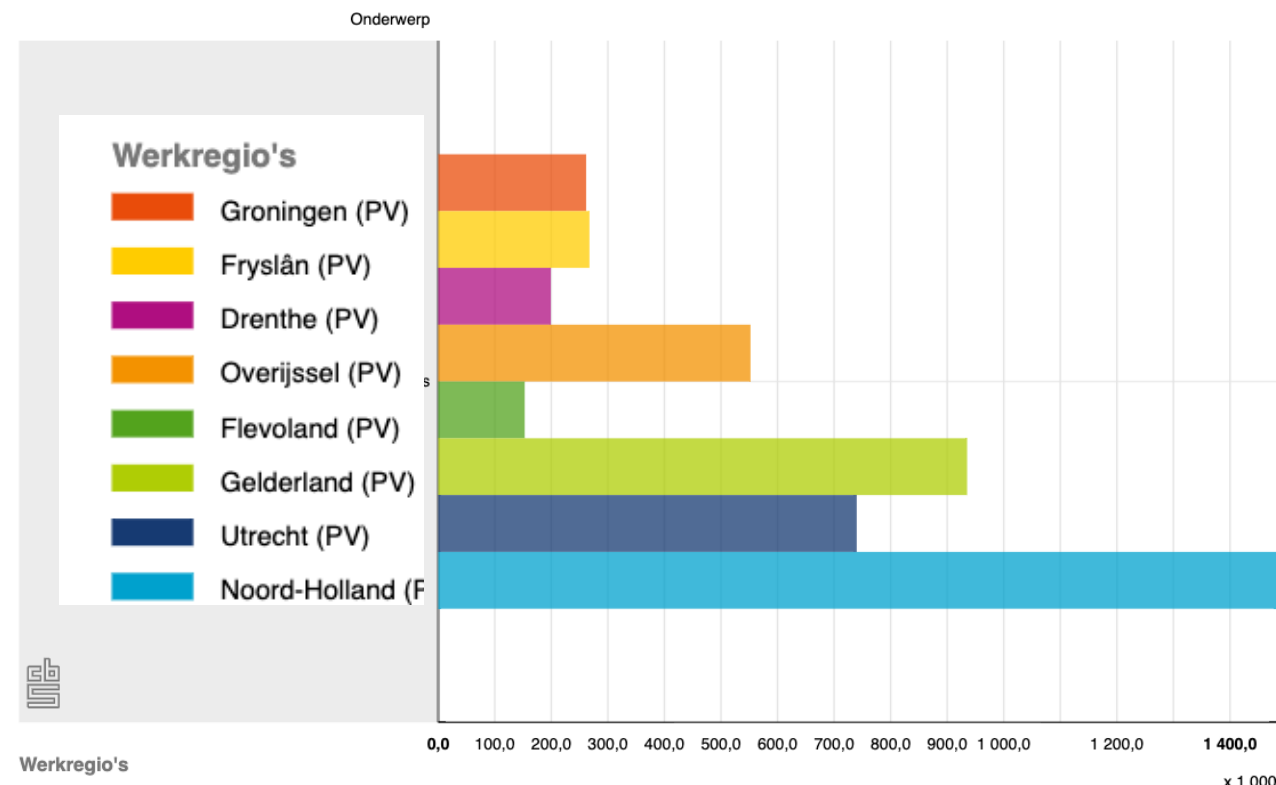
Afname van -13% tussen 2021 en 2035

Hoeveel mensen studeren af aan het mbo, hbo en wo?

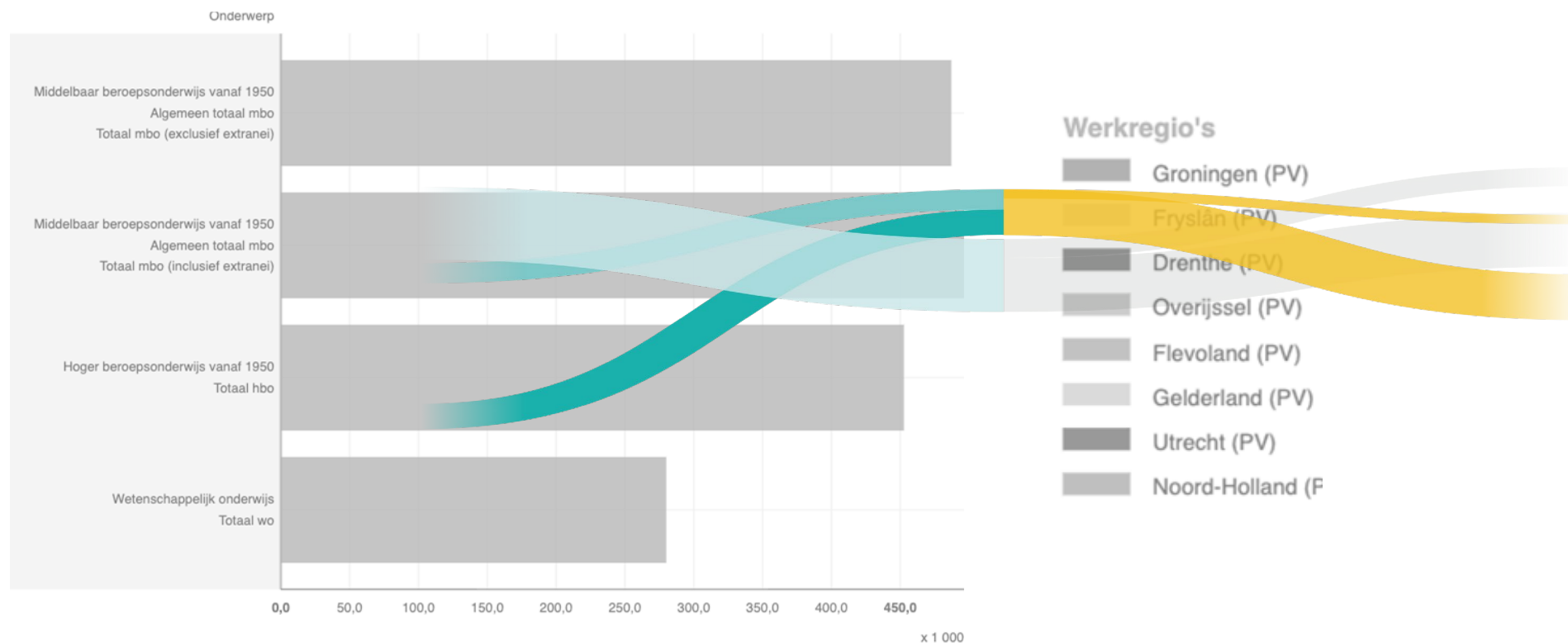

Hoeveel banen zijn er in Groningen?

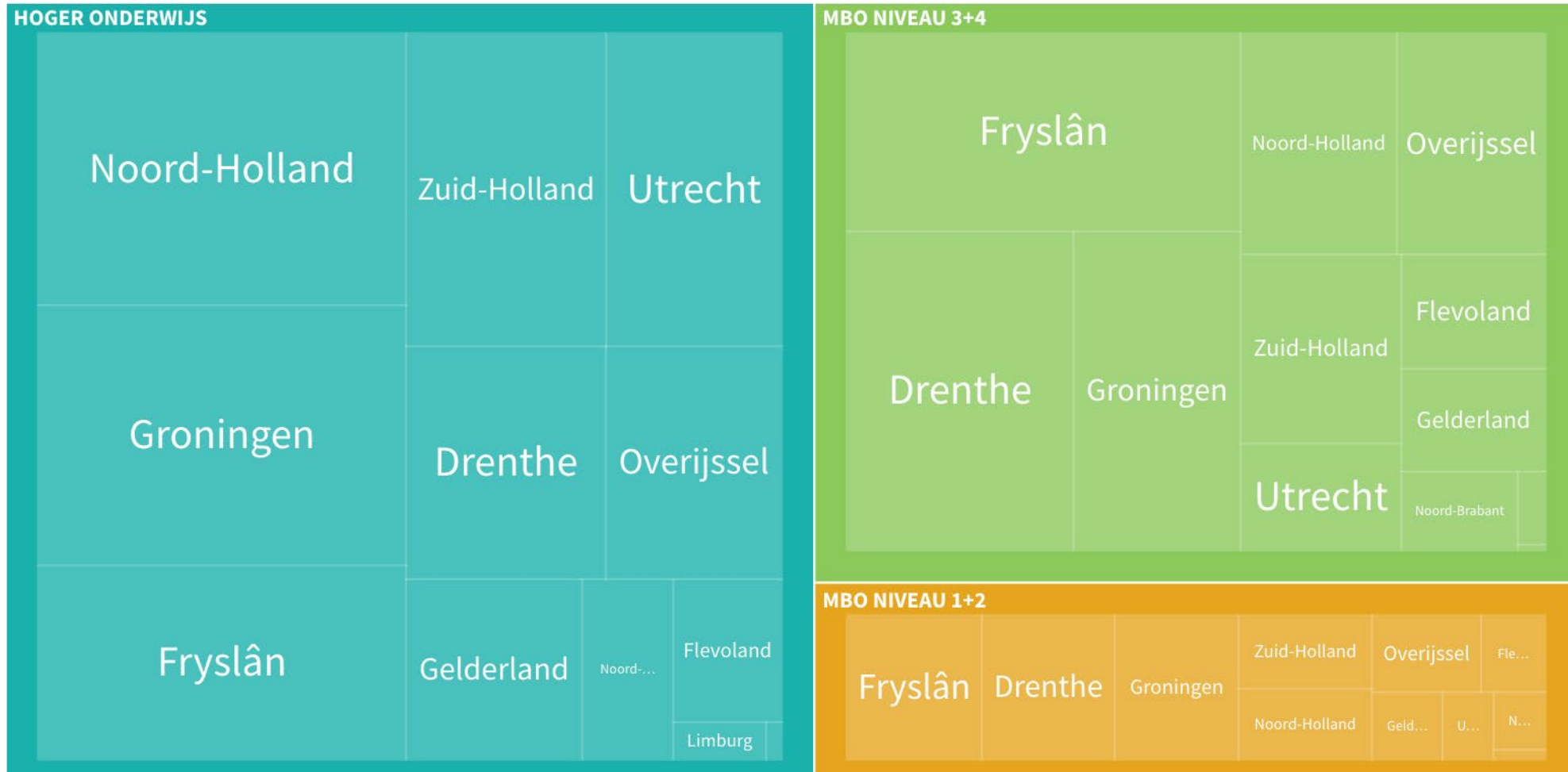

Hoeveel mensen studeren af aan het mbo, hbo en wo?

Hoeveel banen zijn er in Groningen?

Afgestudeerd in het Noorden, waar ga je dan werken?

Komt over- of juist onderadvisering meer voor?

Over- t.o.v.
onderadvisering

> 2x zo veel

> 1,5x

>1,25x

>1x

Even veel

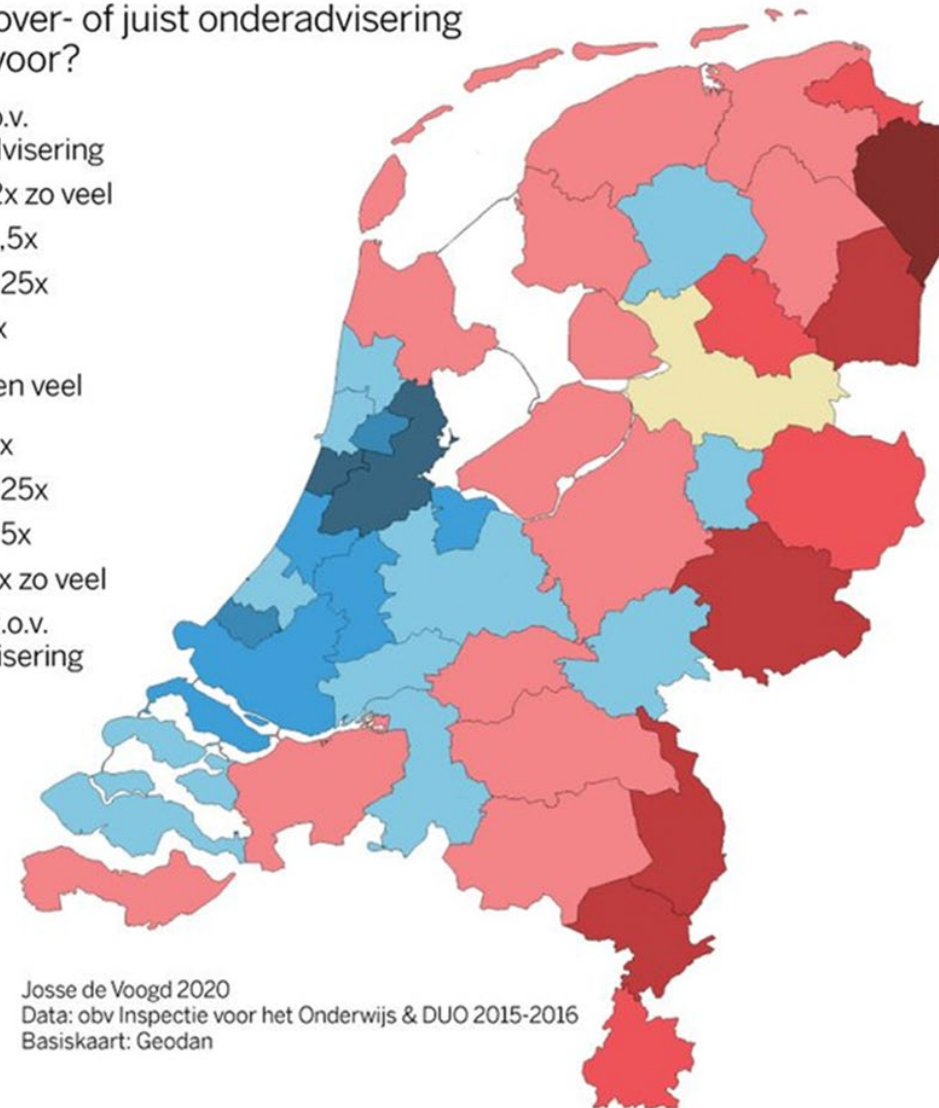
> 1x

>1,25x

>1,5x

>2x zo veel

Onder- t.o.v.
overadvisering

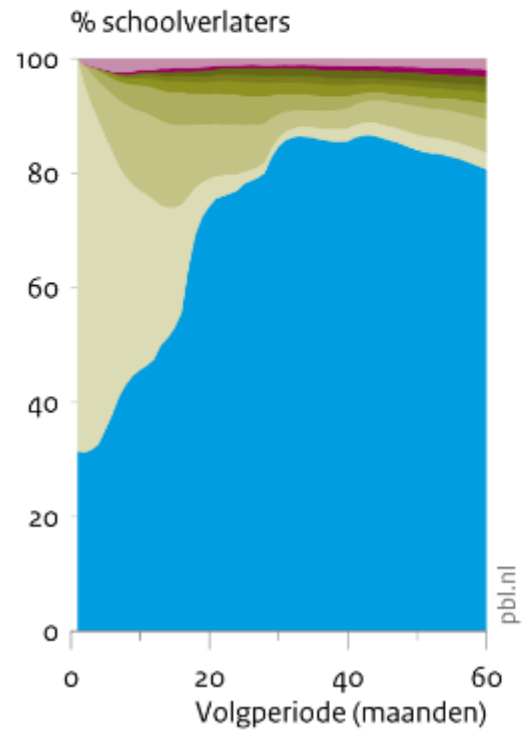

Josse de Voogd 2020
Data: obv Inspectie voor het Onderwijs & DUO 2015-2016
Basiskaart: Geodan

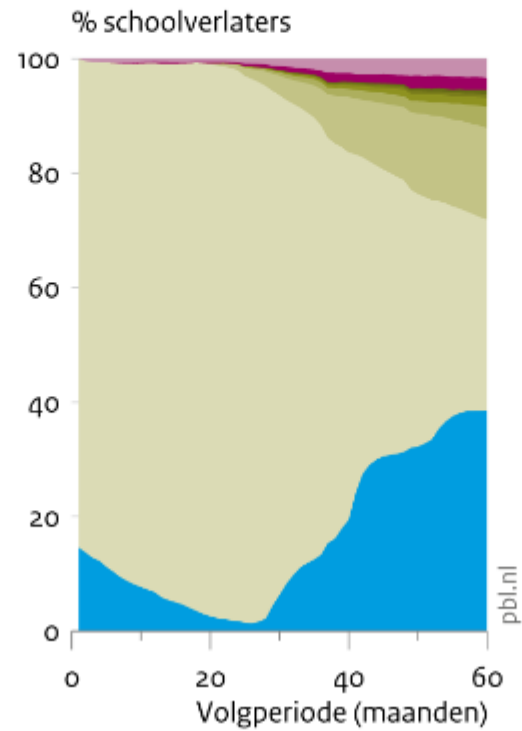
Carrières in beeld

Figuur 1
Carrièrepaden van schoolverlaters

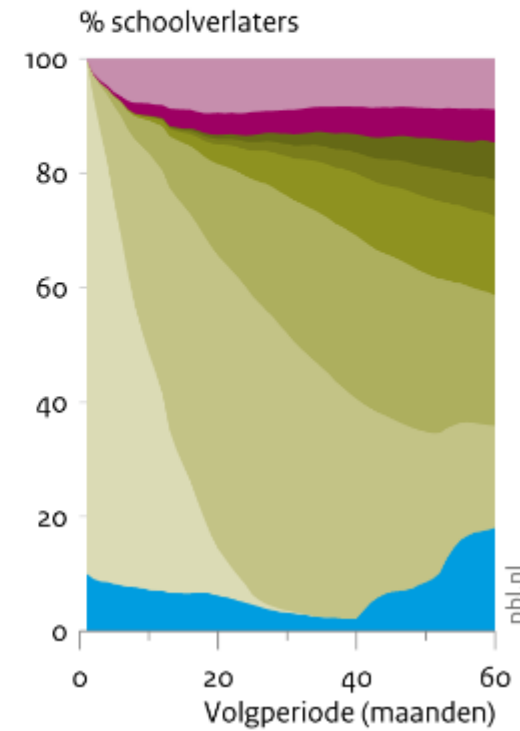
Stabiel vast

Stabiel flex

Instabiel flex

Weterings et al. (2018): https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/PBL2018_Regionale-verschillen-in-het-carrieverloop-van-schoolverlaters-3409.pdf

A decorative graphic consisting of several overlapping, wavy horizontal bands. The bands are in shades of teal, yellow, and light grey, creating a sense of movement and flow across the top half of the slide.

Focus op Carrières en Transitie

Zoek Oplossingen (vooral) in de Regio

A decorative graphic consisting of several overlapping, wavy lines in shades of teal and yellow, flowing from the left side of the page towards the right.

Talentmonitor

Wat is jouw verhaal?

Welke transities heb jij gemaakt?

Opleidingen + locaties (inc bijscholing)

- Van t0 tot tx - opleiding (niveau, richting) - locatie

Banen (inc bijbaantjes)

- Van t0 tot tx - werkgever – beroep - locatie

Overige transities in carrière

- Sectorwisselingen:
- Werkgeverwisselingen:
- Uitkeringen:

Verhuizingen

- Van t0 tot tx - woonplaats - woongemeente

Talentmonitor

Drie transities:

1. Van opgroeien naar uitvliegen

Hoe gebonden zijn jongeren aan de regio/gemeente waar zij opgroeien?

2. Van onderwijs naar werk

Waar vinden Noordelijke gediplomeerden werk?

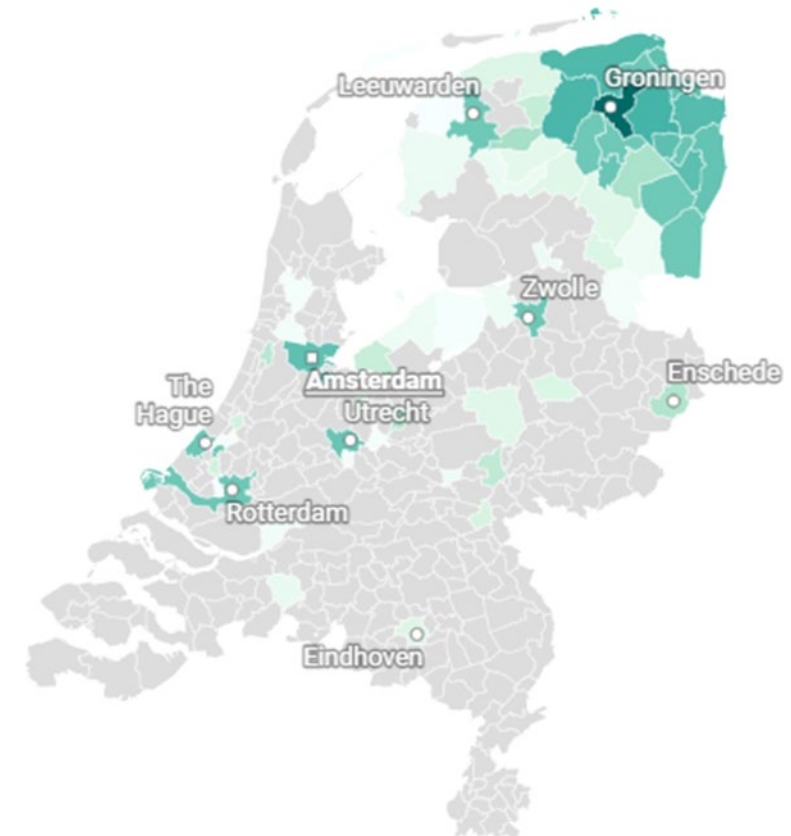
3. Van werk naar werk

Veranderen werknemers van sector, en zo ja: waar gaan ze dan heen?

Van wonen op je 16^e naar wonen op je 28^e

- Sample: alle jongeren die 16 waren in de periode 1995 tot 2008
- **Stayrates:** wonen zij weer in dezelfde gemeente als eerst?
- Meeste Jongeren Blijven

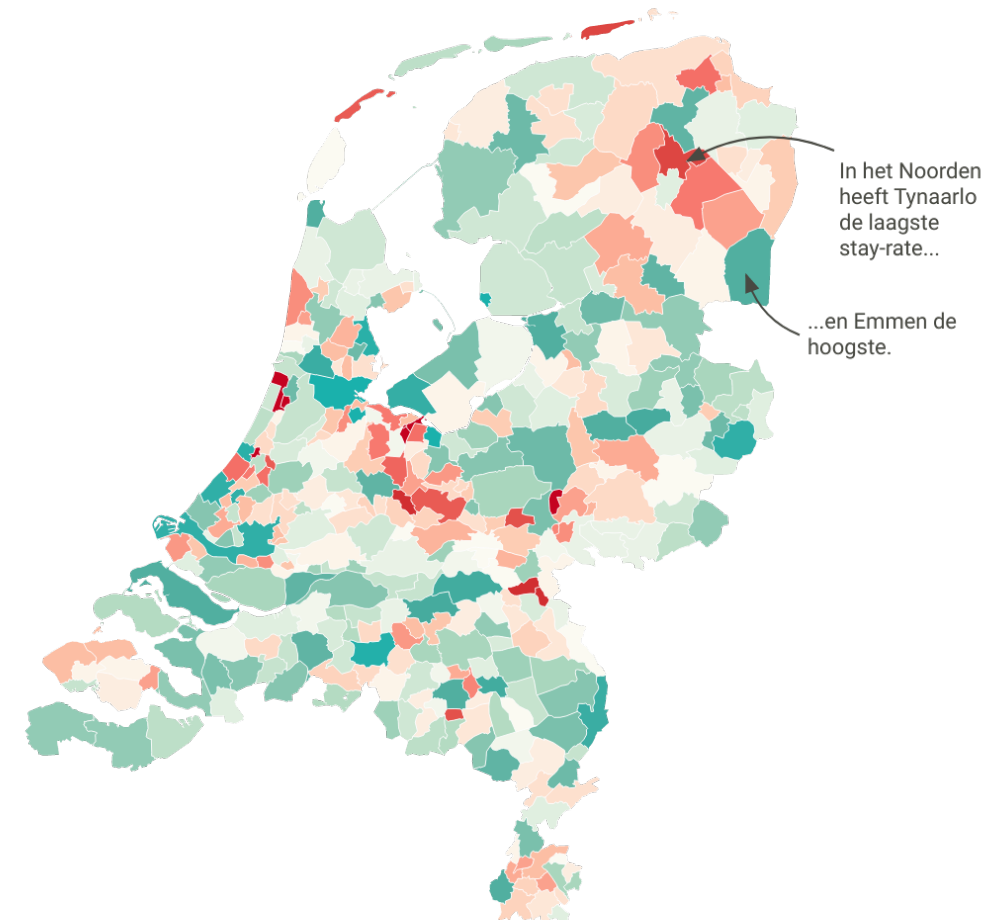
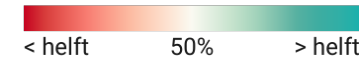
Waar wonen Groningse 16-jarigen op hun 28^e?

Van wonen op je 16^e naar wonen op je 28^e

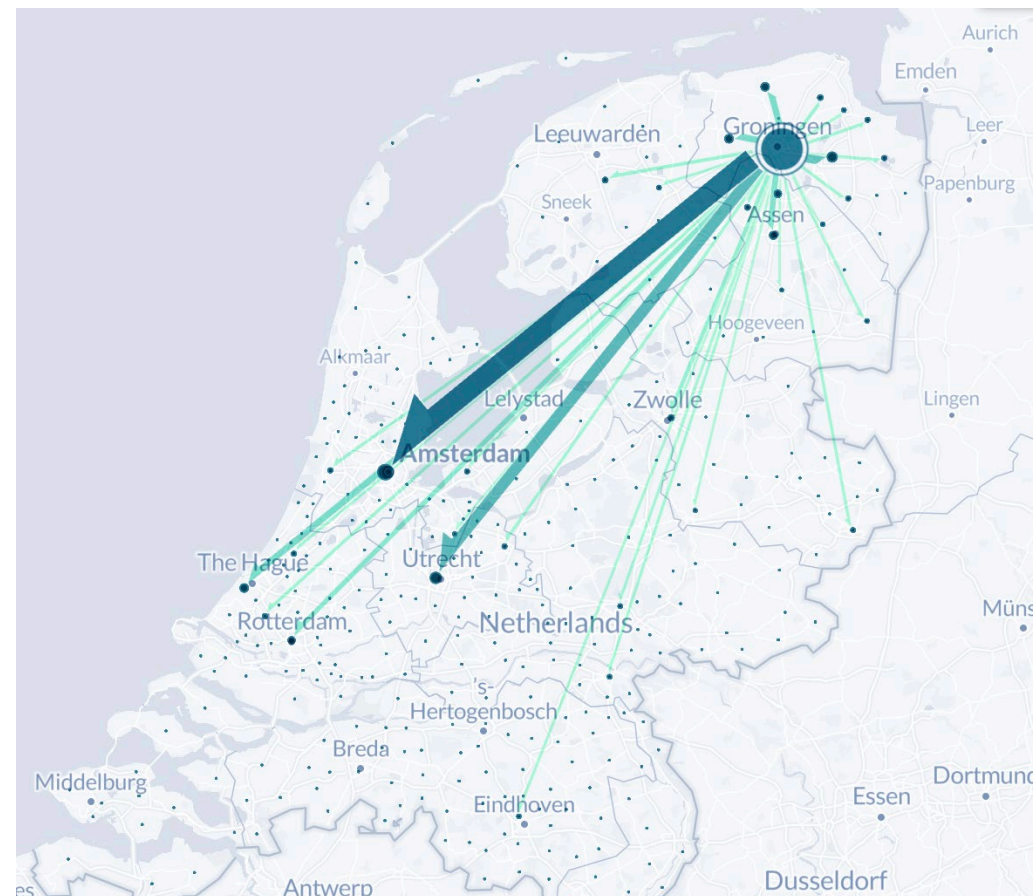
- Sample: alle jongeren die 16 waren in de periode 1995 tot 2008
- **Stayrates:** wonen zij weer in dezelfde gemeente als eerst?
- Meeste Jongeren Blijven
- Máár minder dan in andere gebieden

Sommige gemeenten zijn beter in staat hun jongeren te binden dan anderen

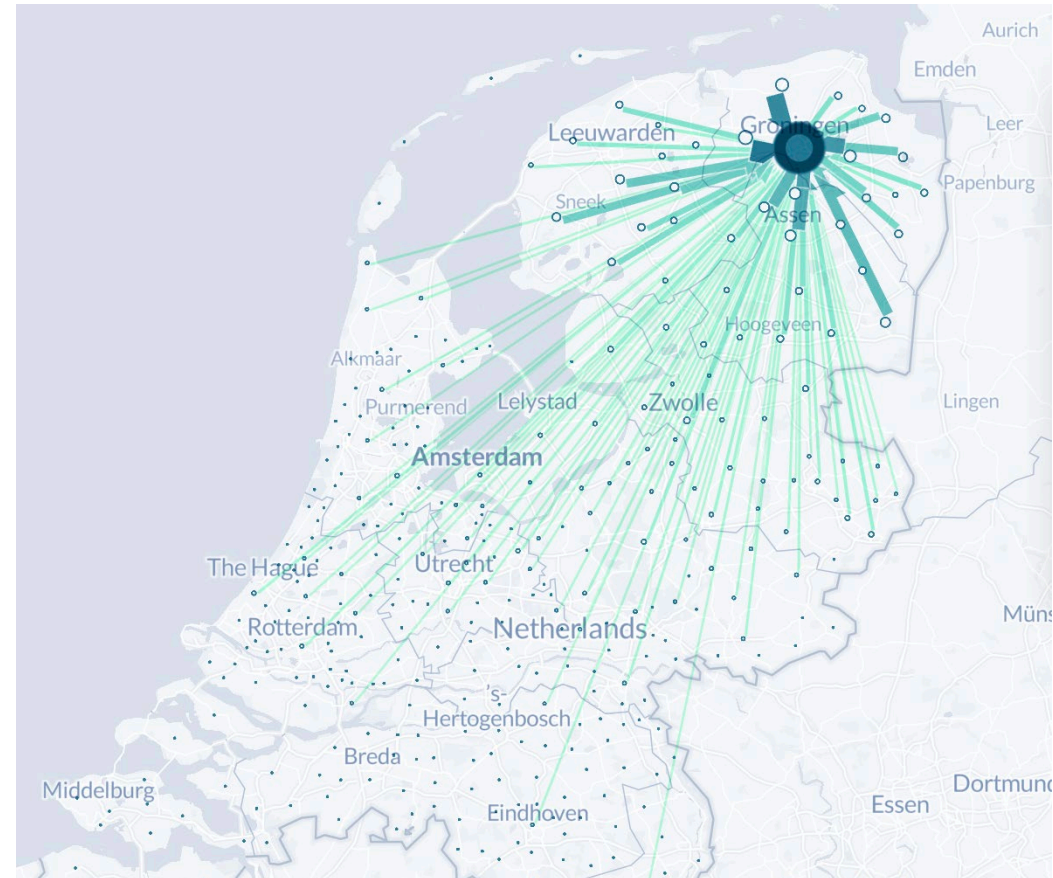
Waar gaan jongeren dan wel heen?

Gemeente Groningen, van 16 naar 28

En waar komen jongeren vandaan?

Gemeente Groningen, van 16 naar 20

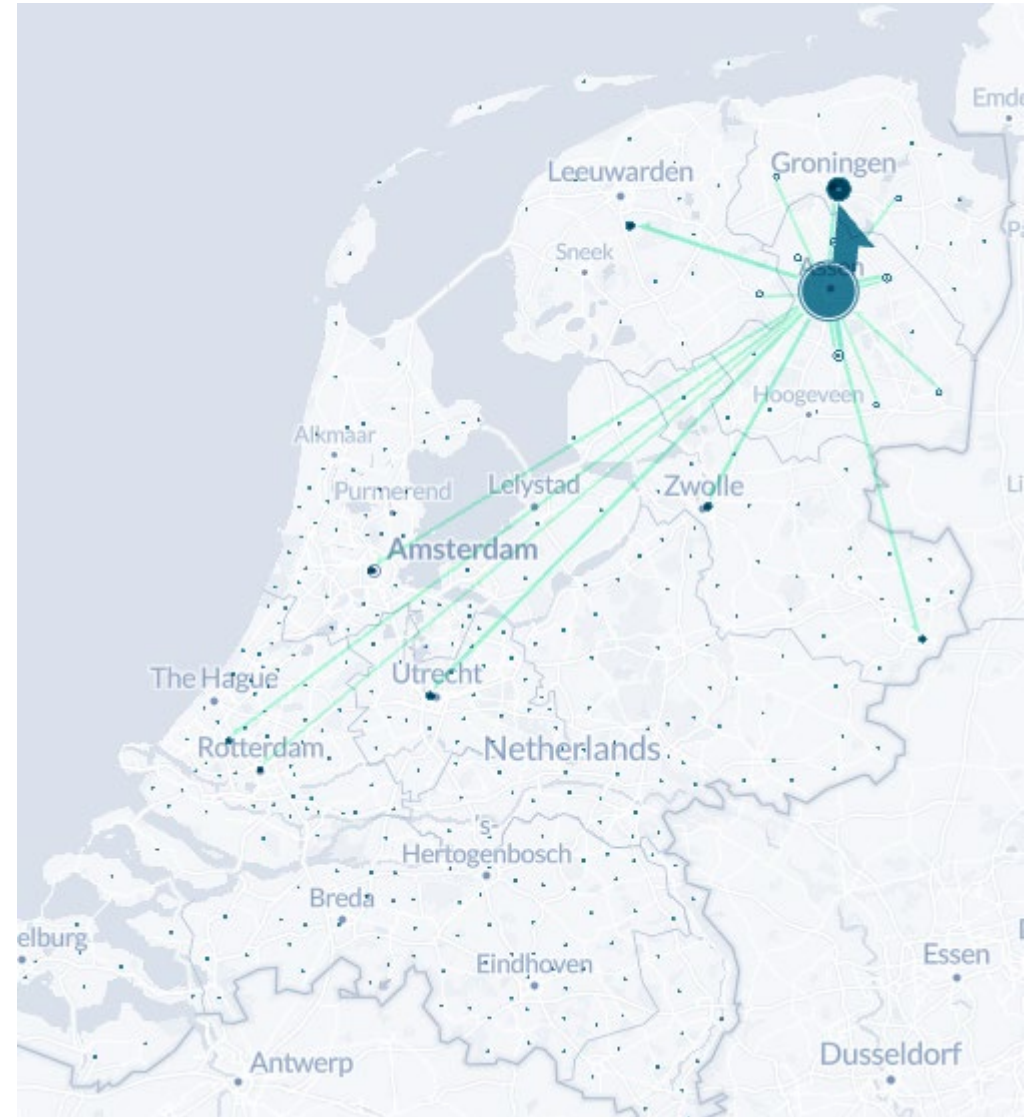
Waar gaan jongeren dan wel heen?

Gemeente Assen, van 16 naar 28

Waar gaan jongeren dan wel heen?

Gemeente Assen, van 16 naar 28

Conclusie opgroeien - uitvliegen

- 80% van de jongeren die opgroeien in Groningen blijven in het Noorden wonen
- Of mensen ook in hun eigen gemeente blijven wonen verschilt binnen de regio
- Vrouwen, hoogopgeleiden en afgestudeerden in een sociale studierichting vertrekken vaker uit de regio

Talentmonitor

Drie transities:

1. Van opgroeien naar uitvliegen

Hoe gebonden zijn jongeren aan de regio/gemeente waar zij opgroeien?

2. Van onderwijs naar werk

Waar vinden Noordelijke gediplomeerden werk?

3. Van werk naar werk

Veranderen werknemers van sector, en zo ja: waar gaan ze dan heen?

Onderliggende vragen

- Waar werken jongeren die afstuderen aan een Noordelijke instelling?
 - Hoeven niet per se van oorsprong "Noordelijke" jongeren te zijn!
- In welke sectoren werken zij na afstuderen, en hangt dat samen met de locatie van hun werk?
- Hoe kunnen sectoren omgaan met krapte?

Afstudeerders aan Noordelijke onderwijsinstellingen

Aantal maanden na afstuderen

12

24

48

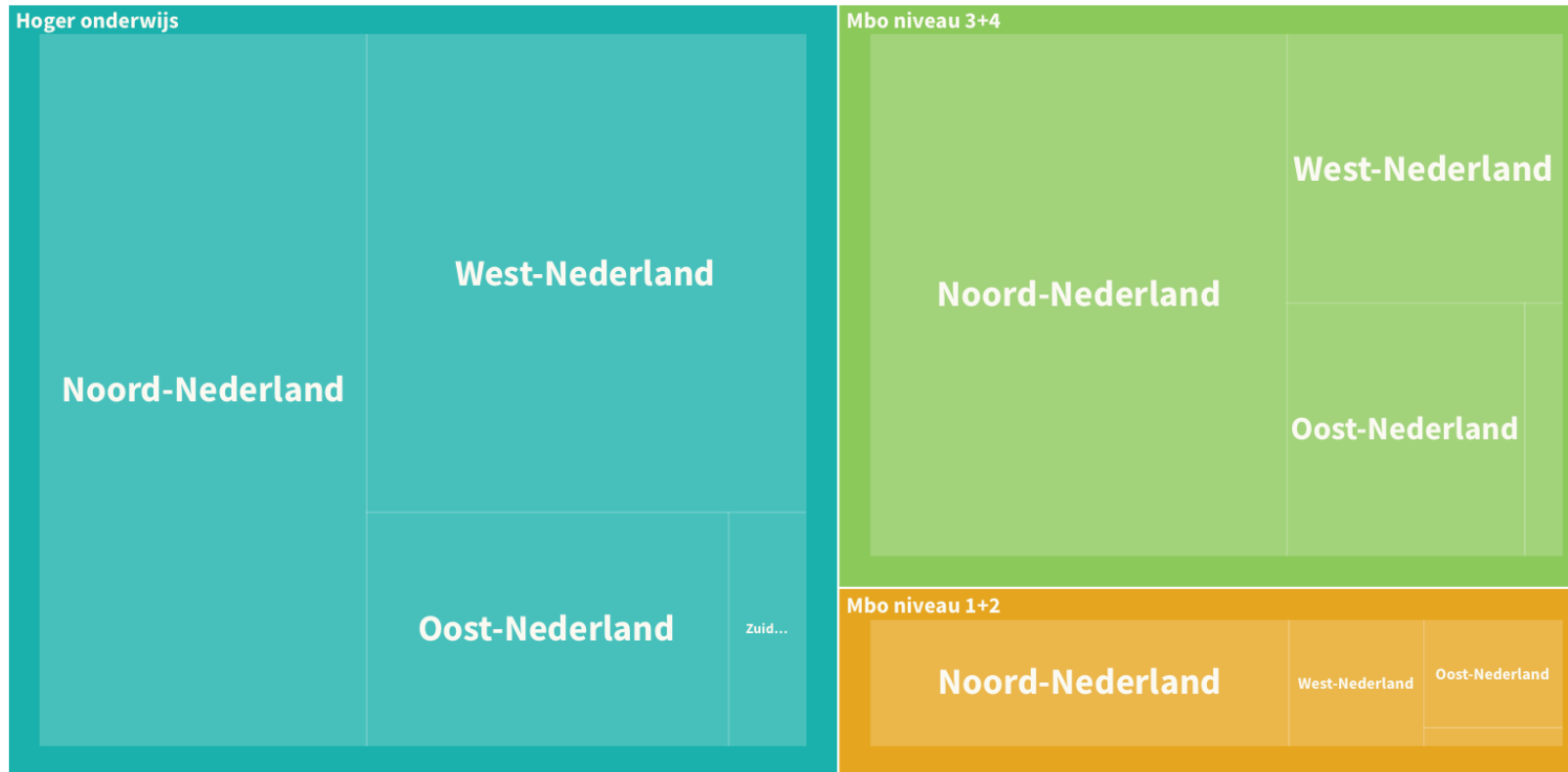
Source: CBS Microdata • Talent in de Regio

Sample: alle afgestudeerden van de cohorten 2009 tot en met 2016, die aan een Noordelijke onderwijsinstelling hun diploma hebben behaald. Van 'stapelaars' wordt alleen hun hoogst behaalde diploma meegenomen. Locatie- en industriebeleving gebeurt a d h v bedrijf waar een

Waar werken afgestudeerden aan Noordelijke onderwijsinstellingen?

Aantal maanden na afstuderen

12	24	48
----	----	----

Source: CBS Microdata • Talent in de Regio

Sample: alle afgestudeerden van de cohorten 2009 tot en met 2016, die aan een Noordelijke onderwijsinstelling hun diploma hebben behaald.

Van 'stapelaars' wordt alleen hun hoogst behaalde diploma meegenomen. Locatie- en industriebehalving gebeurt a d b v. bedrijf waar een

Als Noordelijke afstudeerders naar het Westen vertrekken, gaat dat vooral om banen in de (zakelijke) dienstverleningssector

Aantal maanden na afstuderen

12	24	48
----	----	----

Source: CBS Microdata • Talent in de Regio

Sample: alle afgestudeerden van de cohorten 2009 tot en met 2016, die aan een Noordelijke onderwijsinstelling hun diploma hebben behaald.

Van 'stapelaars' wordt alleen hun hoogst behaalde diploma meegenomen. Locatie- en industriebehalving gebeurt a d h v bedrijf waar een

Conclusie Onderwijs - Werk

- Braindrain vooral voor Zakelijke Dienstverlening
- Zorg en Onderwijs concurreren vooral met andere regionale sectoren

Talentmonitor

Drie transitie:

1. Van opgroeien naar uitvliegen

Hoe gebonden zijn jongeren aan de regio/gemeente waar zij opgroeien?

2. Van onderwijs naar werk

Waar vinden Noordelijke gediplomeerden werk?

3. Van werk naar werk

Veranderen werknemers van sector, en zo ja: waar gaan ze dan heen?

Onderliggende vragen

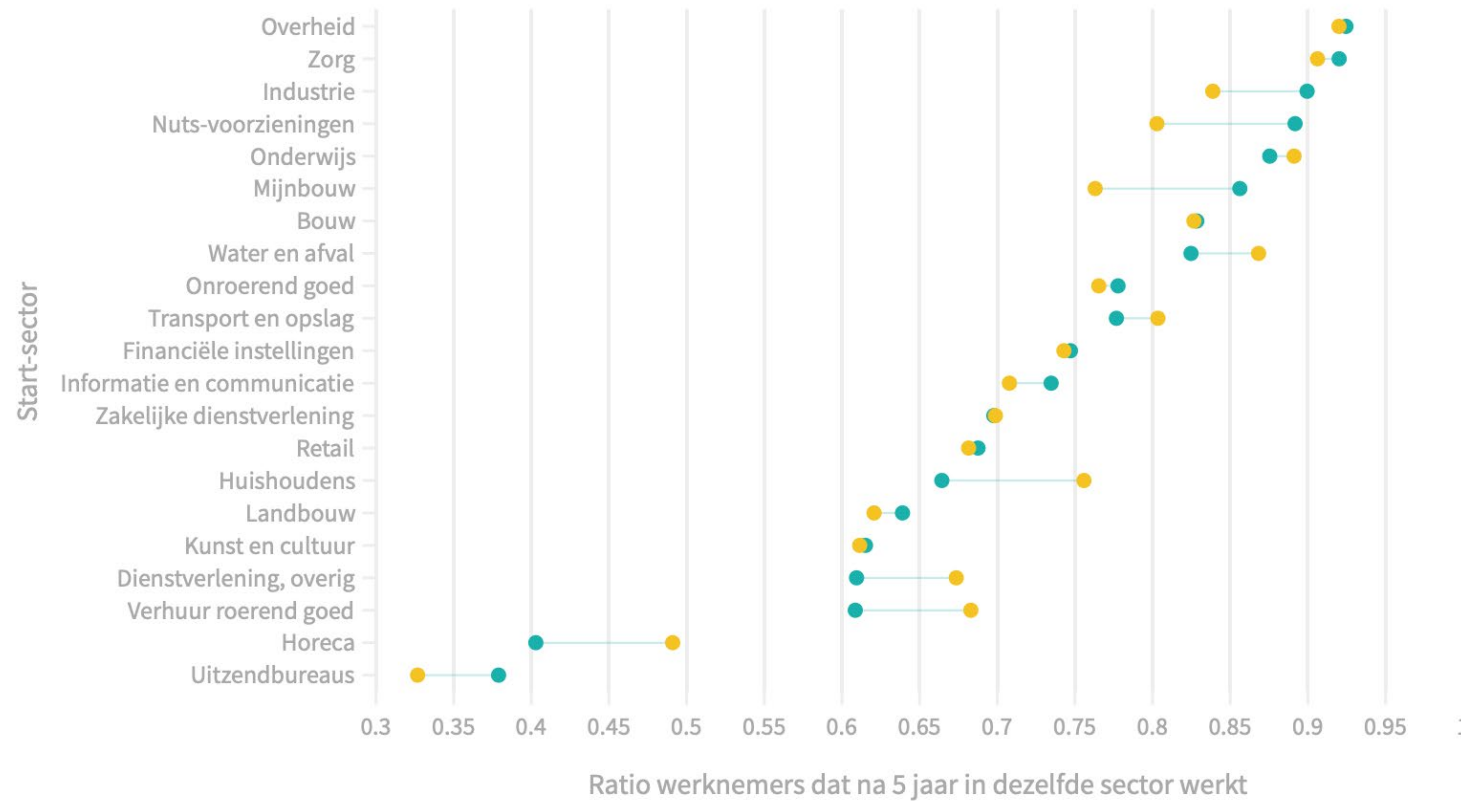
- Veranderen mensen van sector?
- Tussen welke sectoren zien we de meeste transitie?
- Waar gaan mensen naartoe als ze een sector verlaten?
 - Andere sector
 - Andere arbeidsmarktstatus

Publieke sectoren en de maak-industrie kennen de minste uitstroom

Klap deze grafiek uit om hem goed af te lezen

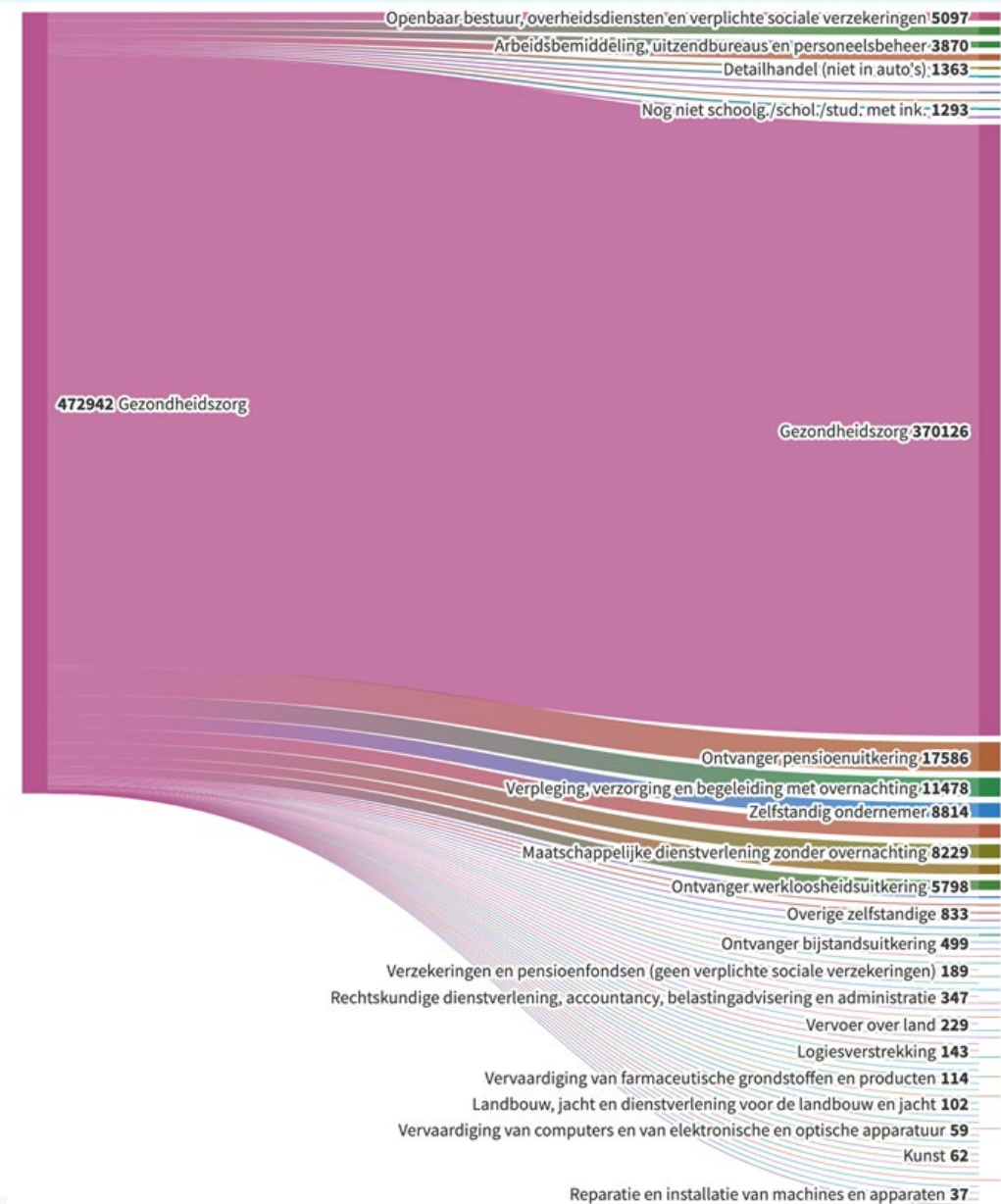
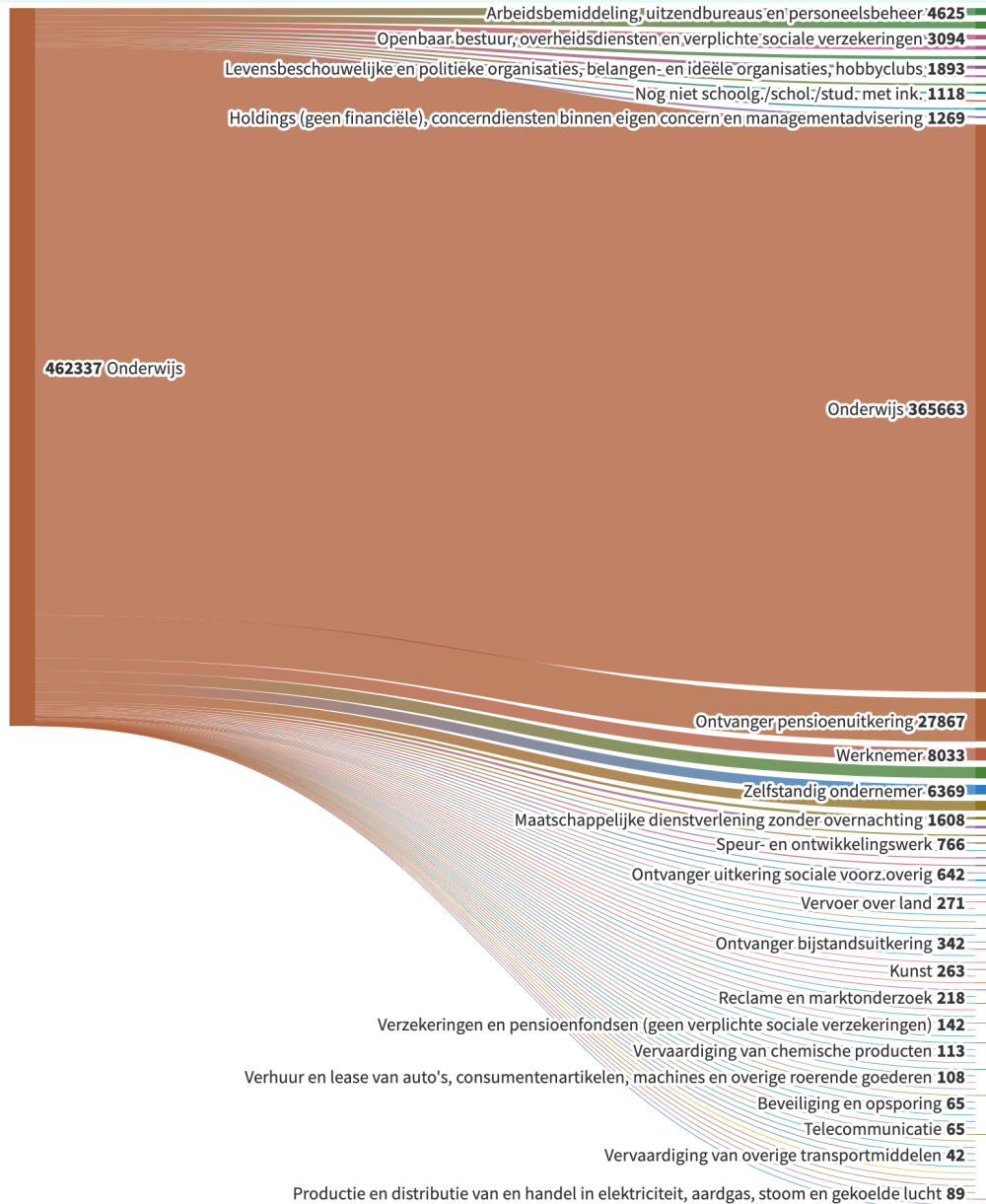
Startjaar **2015** 2012

Locatie werkgever ● Groningen ● NL

Waarheen stromen mensen uit?

- Andere sectoren
 - Zie flowmap op www.talentinderegio.com/talentmonitor (helemaal onderaan de pagina)
- Andere **arbeidsmarktstatus**
 - Pensioen
 - Zelfstandig ondernemer

Uitstroom naar pensioen

Hoogste uitstroom naar pensioen	%	Laagste uitstroom naar pensioen	%
Vervaardiging van overige goederen	6,0%	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	0,8%
Onderwijs	6,0%	Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie	1,2%
Culturele uitleencentra, openbare archieven, musea, dieren- en plantentuinen, natuurbehoud	6,0%	Eet- en drinkgelegenheden	1,2%
Post en koeriers	6,0%	Productie en distributie van films en televisieprogramma's; maken en uitgeven van geluidsopnamen	1,3%
Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht	6,0%	Detailhandel (niet in auto's)	1,5%
Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	5,6%	Telecommunicatie	1,5%
Vervoer over land	5,6%	Reclame en marktonderzoek	1,7%
Levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen- en ideële organisaties, hobbyclubs	5,5%	Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveringsbureaus	1,7%

Uitstroom naar zelfstandig ondernemerschap

Hoogste uitstroom naar zelfstandig ondernemerschap	%	Laagste uitstroom naar zelfstandig ondernemerschap	%
Kunst	7,2%	Vervaardiging van overige goederen	0,4%
Wellness en overige dienstverlening; uitvaartbranche	6,7%	Luchtvaart	0,5%
Productie en distributie van films en televisieprogramma's; maken en uitgeven van geluidsopnamen	6,3%	Vervaardiging van metalen in primaire vorm	0,5%
Reclame en marktonderzoek	5,7%	Vervaardiging van chemische producten	0,6%
Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige consultancy	4,5%	Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren	0,7%
Sport en recreatie	4,4%	Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers	0,8%
Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	4,2%	Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	0,8%
Uitgeverijen	3,9%	Vervaardiging van computers en van elektronische en optische apparatuur	0,8%

Conclusie Werk - Werk

- Relatief weinig uitstroom in belangrijke sectoren als Zorg en Onderwijs
- Groningen lijkt perspectief te bieden voor Energie-gerelateerde sectoren
- De ene krapte is de andere niet

A decorative graphic consisting of several overlapping, wavy horizontal bands. The bands are in shades of teal, yellow, and light grey, creating a sense of movement and depth across the upper half of the slide.

Focus op Carrières en Transitie

Zoek Oplossingen (vooral) in de Regio

A decorative graphic consisting of several overlapping, wavy horizontal bands in shades of teal and yellow, flowing from left to right across the upper half of the slide.

Bedankt!

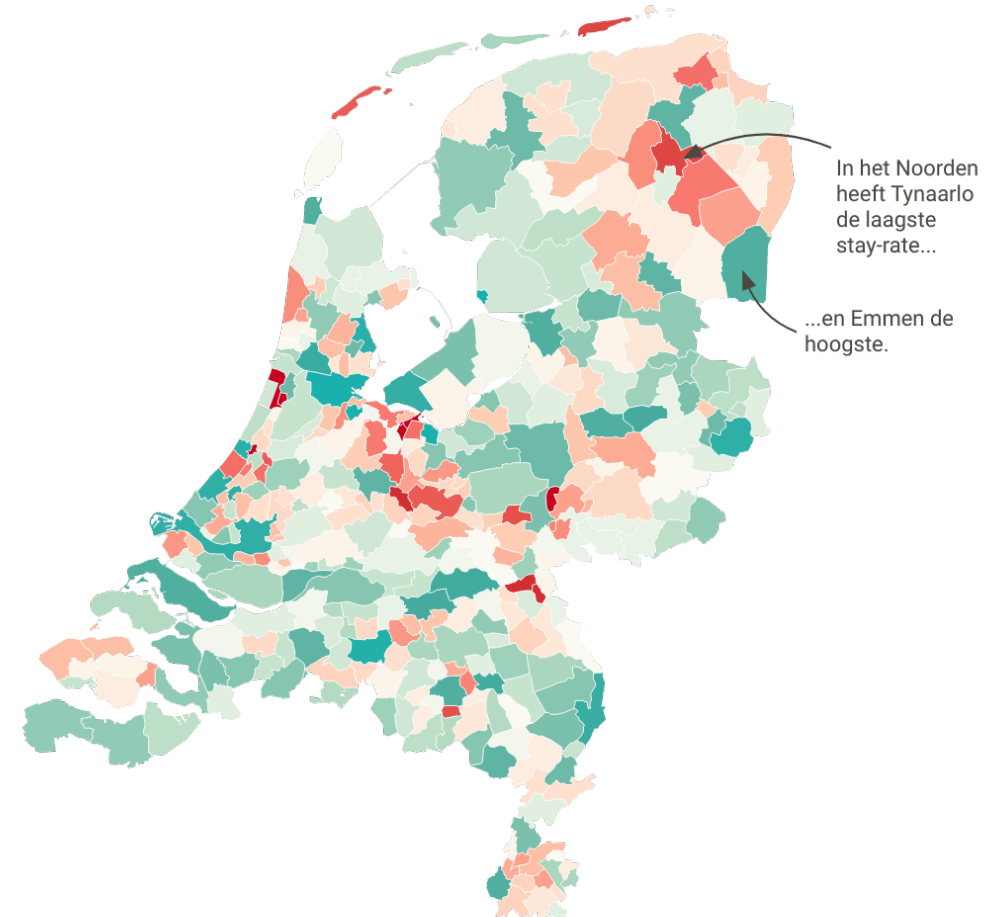
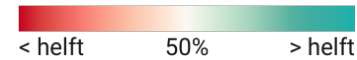
Contact: f.d.cnossen@rug.nl, sierdjan.koster@rug.nl

www.talentinderegio.com/talentmonitor

En als we de stayrates per gemeente uitsplitsen naar opleidingsniveau?

Sample: alle jongeren die 16 waren in de periode 2000 tot 2008

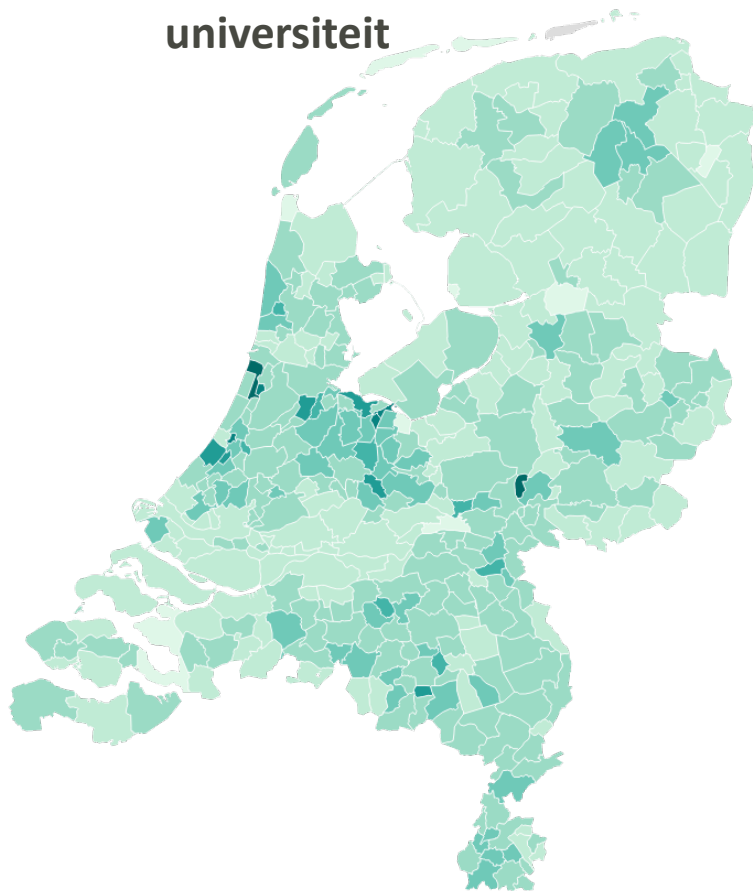
- Uitgesplitst naar: opleidingsniveau en gemeente.
- Bijvoorbeeld: van alle jongeren die een mbo-diploma halen, welk percentage daarvan woont op 28^e weer op dezelfde locatie?

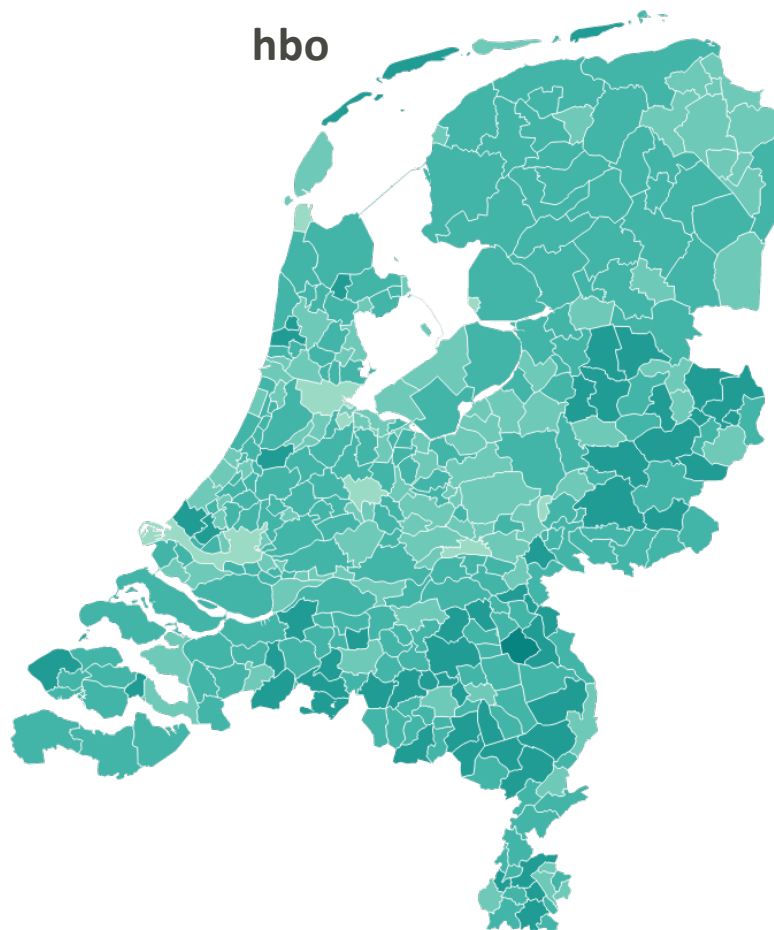
Opleidingsniveau van de cohorten 16-jarigen

Percentage jongeren uit de cohorten 1984-1992 dat opgroeit in gemeente x, en later een mbo/hbo of wo diploma heeft gehaald

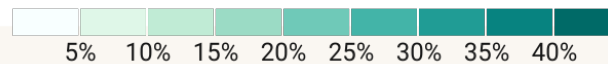
universiteit

hbo

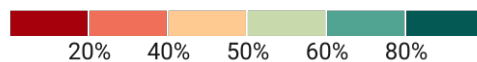

mbo

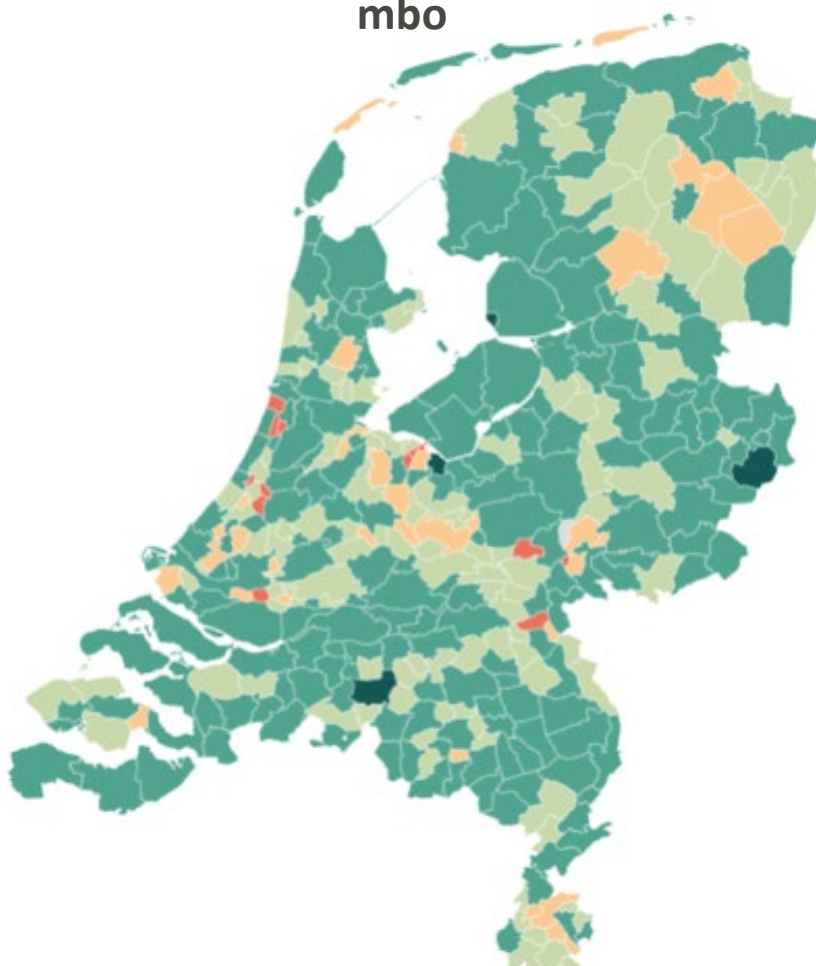

Groningse hoogopgeleide jongeren keren zelden terug naar de gemeente waar zij opgroeiden

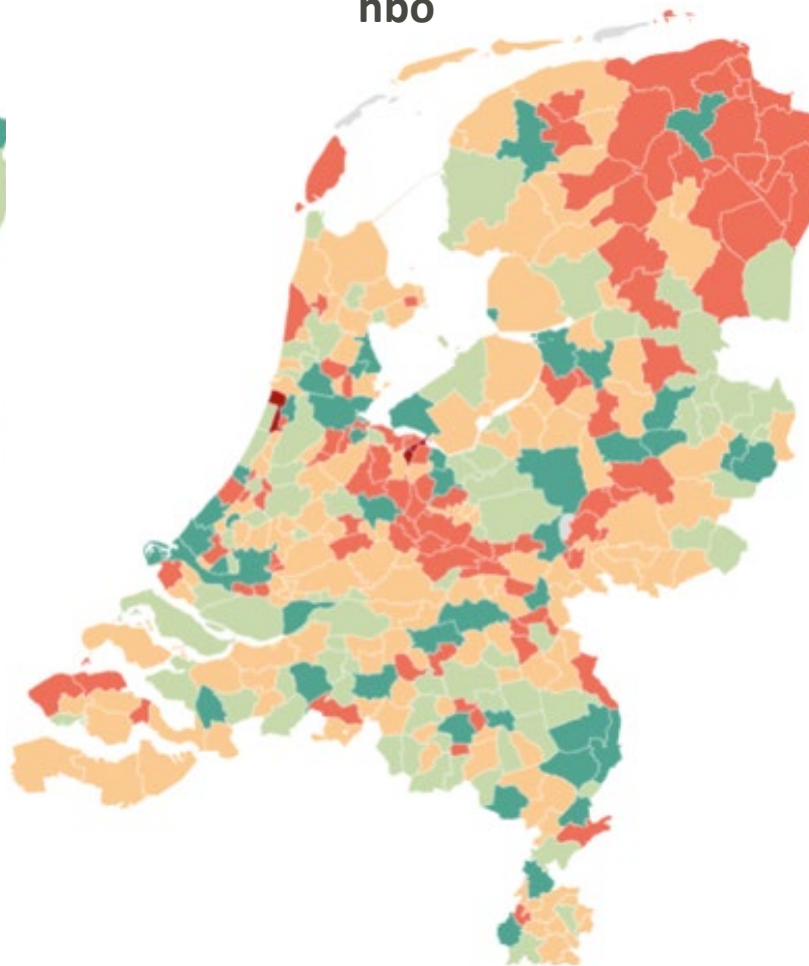
Percentage van de mbo/hbo/universitair afgestudeerden die opgroeiden in gemeente x en op hun 28e in dezelfde gemeente woont als toen zij 16 waren (cohorten 1984-1992)

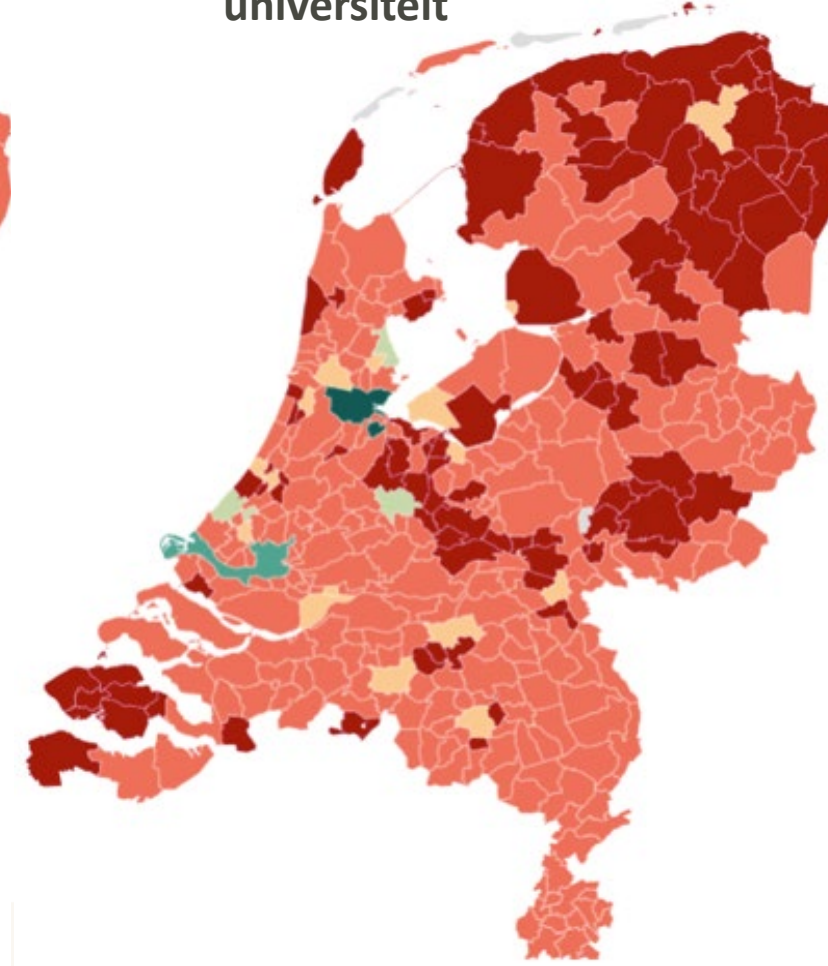
mbo

hbo

universiteit

Wie zijn dan de jongeren die blijven, en wie vertrekt?

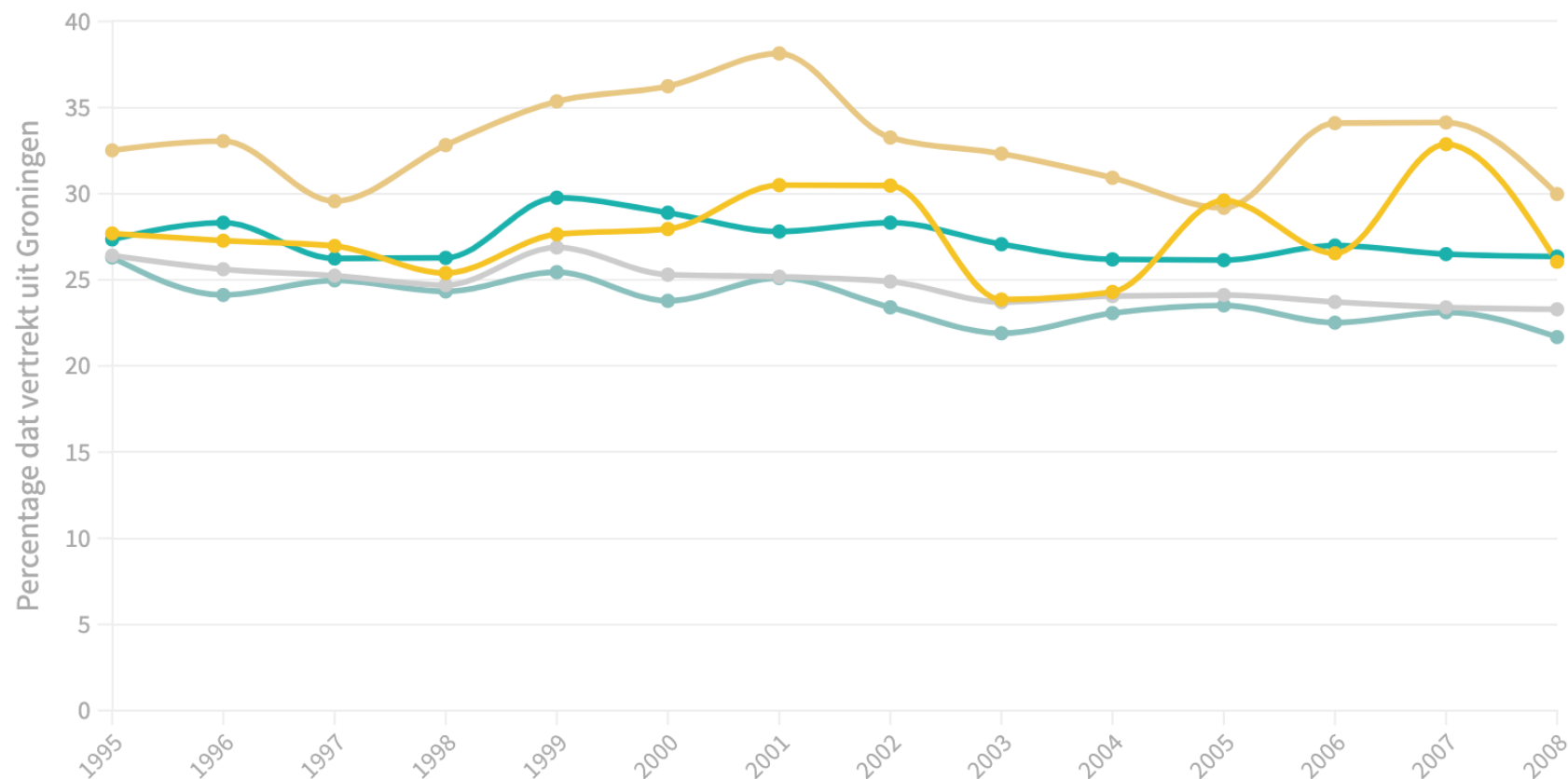
- Sample: alle jongeren die 16 waren in de periode 1995 tot 2008
- Gekoppeld aan
 - demografische persoonskenmerken
 - opleidingsniveau

Mannen trekken minder vaak weg uit de provincie Groningen

Percentage (%) van 16-jarige Groningers die op 28-jarige leeftijd niet meer in de provincie Groningen woont

Selecteer groep om uit te lichten (meerdere mogelijk)

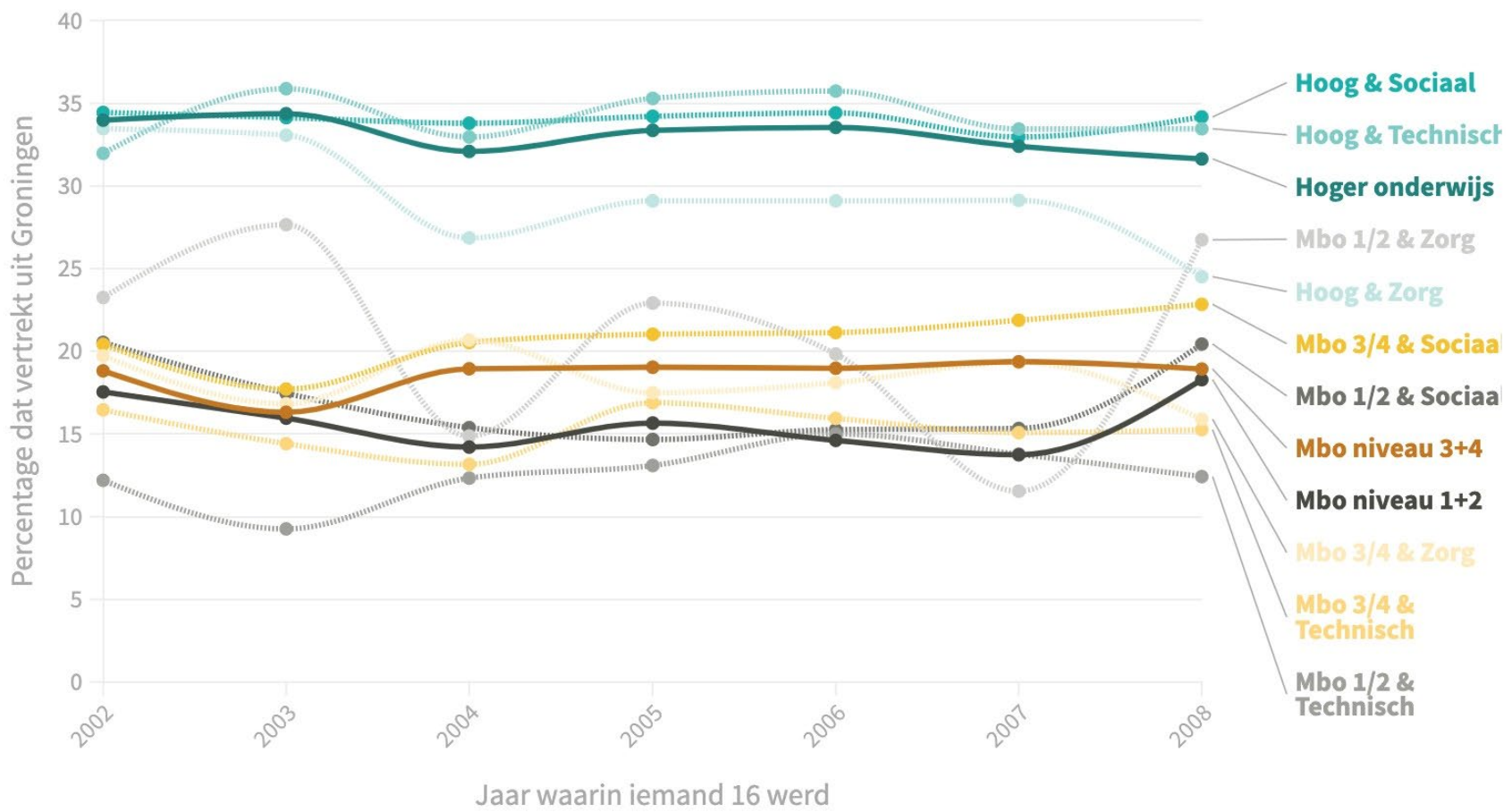
- Vrouwen
- Mannen
- Nederlandse achtergrond
- Niet-westerse migratie-achtergrond
- Westerse migratie-achtergrond

Vooral hoogopgeleide jongeren trekken weg uit de provincie Groningen

Percentage (%) van 16-jarige Groningers die op 28-jarige leeftijd niet meer in de provincie Groningen woont

Klik hier om uit te splitsen naar opleidingsrichting en -niveau

[Link](#)

A decorative graphic consisting of several overlapping, wavy lines in shades of teal and yellow, flowing from the left side of the slide towards the right.

Opzet en methodologie

Opzet

- Focus op **transities**: bewegingen op de arbeidsmarkt
- Focus op de **provincie** Groningen waar mogelijk, en anders Noord-Nederland
- Focus op **verhalen**

Vorm Talentmonitor

- Storyboard
- Interactieve visualisaties
- Waar mogelijk: vergelijking tussen Noord/Groningen en de rest van Nederland

Talentmonitor

Drie transitie:

1. Van opgroeien naar uitvliegen

Hoe gebonden zijn jongeren aan de regio/gemeente waar zij opgroeien?

2. Van onderwijs naar werk

Waar vinden Noordelijke gediplomeerden werk?

3. Van werk naar werk

Veranderen werknemers van sector, en zo ja: waar gaan ze dan heen?

CBS Microdata

GBA	Adres, geboortedatum, migratieachtergrond
Diploma-bestanden	Hoogst behaalde diploma, kenmerken diploma
Sociaal-economische categorie	Arbeidsmarktstatus (bijv. werkzaam, uitkering, student)
Polis-administratie	Loon, werkgever
Bedrijfs-administratie	Locatie, sector

Hoe en waar treffen we 'jou' aan in de CBS microdata?

Opleidingen + locaties (inc bijscholing)

- Van t0 tot tx - opleiding (niveau, richting) - locatie

Banen (inc bijbaantjes)

- Van t0 tot tx - werkgever – beroep - locatie

Overige transitie in carrière

- Sectorwisselingen:
- Werkgeverwisselingen:
- Uitkeringen:

Verhuizingen

- Van t0 tot tx - woonplaats - woongemeente